

Grenland Rail AS
Nybergflata 2
3737 SKIEN

Att.:

Saksbehandler: Jonny Pedersen, 22995952
Vår ref.: 24/1138-11
Deres ref.:
Dato: 13.12.2024

Tilsynsrapport med vedtak - Grenland Rail AS

Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har utført et tilsyn av Grenland Rail AS. Tilsynet ble gjennomført i Grenland Rail AS sitt lokale i Skien. Åpningsmøtet ble avholdt den 6. november 2024, intervjuer 6. november og sluttmøtet ble gjennomført digitalt på Teams den 13. november 2024.

Vårt revisjonslag bestod av:

- Jonny Pedersen (tilsynsleder sikkerhet)
- Mette Mjelstad, (fagrevisor)
- Nemanja Kocic (fagrevisor)
- Kristian Juel Røysland (observatør)
- Ilsabé Bauer (Observatør ved intervjuene om sikkerhet, tilsynsleder nasjonal beredskap)

Kontaktperson fra Grenland Rail AS var Christian Frants.

Denne tilsynsrapporten omhandler tilsyn med krav til sikkerhet. Tilsyn med forskrift om nasjonal beredskap på jernbane omtales i egen tilsynsrapport.

Tema for tilsynet er virksomhetens oppfølging og effektevaluering av funn som ble avdekket og avsluttet etter tilsynet i 2023, ref. sikkerhetsforskriften¹, jf. CSM SMS² krav til:

- overvåkning av sikkerhetsstyringssystemet
- oppfølging av uønskede hendelser
- endringer utført på kjøretøy

¹ Forskrift om sikkerhet på jernbanenettet (sikkerhetsforskriften) av 8. september 2021 nr. 2740

² Forskrift om gjennomføring av forordning (EU) 2018/762 om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer (CSM SMS) av 8. september 2021 nr. 2703

Tilsynet ble gjennomført som en del av det årlige tilsynsprogrammet i SJT. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet. Alle deltakerne var positive og informative i sine beskrivelser under intervjuene.

I utkastet til tilsynsrapport (ref. 24/1138-8) fikk dere anledning til å kommentere innholdet i rapporten og varsel om vedtak. Frist for uttalelsene ble satt til 9. desember 2024. Grenland Rail AS har ikke gitt tilbakemelding innen fristen, men vi har mottatt en tilbakemelding fra Grenland Rail AS den 13. desember 2024. Her fremkommer det at Grenland Rail AS ikke har en uttalelse til de varslede vedtakene, men ønsker at svarfristen for de to varslede vedtakene settes til 25. mars 2025. Grunnen til ønske om endret frist er «blant annet det pågående arbeidet med Synergi».

Tilsynsrapporten inneholder to vedtak.

Vedtak

1. Vedtak om å dokumentere overvåkning av sikkerhetsstyringssystemet

Vi har fattet følgende vedtak:

Grenland Rail AS må fremvise dokumentasjon som viser hvordan virksomheten skal sikre overvåking av sikkerhetsstyringssystemet og hvordan overvåkning blir dokumentert og fulgt opp i samsvar med bestemmelsene i CSM monitoring, forordning (EU) nr. 1078/2012.

Dokumentasjonen må sendes til oss innen 25. mars 2025.

Hva regelverket sier

Forordning (EU) nr. 2018/762 gjelder som norsk regelverk i tråd med forskrift om gjennomføring av forordning (EU) nr. 2018/762 om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer (CSM SMS) § 1.

Det fremgår av CSM SMS vedlegg I at:

«6.1.1 Organisasjonen skal foreta overvåking i samsvar med forordning (EU) nr. 1078/2012»

CSM monitoring, forordning (EU) nr. 1078/2012 gjelder som norsk forskrift etter overvåkingsforskriften, forskrift om gjennomføring av felles sikkerhetsmetode for overvåking som skal anvendes av jernbaneforetak, infrastrukturforvaltere og enhet med ansvar for vedlikehold § 1

Det fremgår av CSM monitoring vedlegg I, punkt 2.1 at:

«På grunnlag av styringssystemet sitt skal hvert jernbaneforetak, hver infrastrukturforvaltning og hver enhet med ansvar for vedlikehold være ansvarlig for å utforme sin strategi, sine prioriteringer og sin(e) plan(er) for overvåking».

Hva vi fant under tilsynet

- Grenland Rail AS kunne ikke dokumentere en plan for overvåkning av

sikkerhetsstyringssystemet

- I referatet fra ledelsens gjennomgåelse utført i 2024 er det angitt at det ikke ble gjennomført interne revisjoner i 2023 (overvåkning)
- Det ble gjennomført en intern revisjon av sikkerhetsstyringssystemet i 2024
- I referatet fra ledelsens gjennomgåelse utført i 2024 er det beskrevet at sikkerhetsstyringssystemet gjennomgås, men det er ingen beskrivelse av hvordan denne gjennomgangen skal gjøres.
- Ifølge referatet fra ledelsens gjennomgåelse utført i 2024 skal utvalgte risikovurderinger gjennomgås, men det er ingen dokumentasjon som viser hvordan disse velges ut.
- I sikkerhetsoppfølgingsplanen er det gitt frister som er utgått uten at det er sagt noe om hvordan dette følges opp videre. Om tiltaket er gjennomført innen fristen eller ikke, er ikke dokumentert.

Deres uttalelse til varsel om vedtak

Grenland Rail AS har ikke gitt tilbakemelding innen fristen, men vi har mottatt en tilbakemelding fra Grenland Rail AS den 13. desember 2024. Her fremkommer det at Grenland Rail AS ikke har en uttalelse til det varslede vedtakene, men ønsker at svarfristen for de to varslede vedtakene settes til 25. mars 2025. Grunnen til ønske om endret frist er «blant annet det pågående arbeidet med Synergi».

Vår vurdering

Regelverket sier at dere må ha en plan for overvåkning av sikkerhetsstyringssystemet. Vi erfarte under tilsynet at dere ikke har en plan for overvåkning av sikkerhetsstyringssystemet. Dere har for eksempel i ledelsens gjennomgåelse av sikkerhetsstyringssystemet ingen beskrivelse av hvordan denne gjennomgangen skal gjøres. Tilsynet mener at ledelsen burde være kjent med at det stilles et krav til at det skal være en plan for overvåkning av sikkerhetsstyringssystemet. Manglende strategi og plan for overvåking av sikkerhetsstyringssystemet er et avvik etter kravene i CSM SMS punkt 6.1 og CSM Monitoring punkt 2.1.

Grenland Rail AS ønske om endret svarfrist imøtekommes. Ny frist for tilbakemelding og dokumentasjon av vårt vedtak settes til den 25. mars 2025.

2. Vedtak om oppfølging av uønskede hendelser

Vi har fattet følgende vedtak:

Grenland Rail AS må dokumentere hvordan dere sikrer at uønskede hendelser rapporteres og registreres inn i virksomhetens sikkerhetsstyringssystem. Videre må virksomheten dokumentere hvordan de uønskede hendelser blir analysert og undersøkt for å fastslå årsakene til hendelsene.

Dokumentasjon som viser dette, må sendes oss innen 25. mars 2025.

Hva regelverket sier

Forordning (EU) nr. 2018/762 gjelder som norsk forskrift i tråd med forskrift om gjennomføring av forordning (EU) nr. 2018/762 om felles sikkerhetsmetode for krav til sikkerhetsstyringssystemer (CSM SMS) § 1

Det fremgår av CSM SMS vedlegg I at:

«7.1.1. Ulykker og hendelser i forbindelse med virksomhetens jernbanedrift skal:

a) rapporteres, registreres, undersøkes og analyseres for å fastslå årsakene»

Hva vi fant under tilsynet

- Grenland Rail AS sin oppfølging av uønskede hendelser innen sikkerhet er mangelfull.
- Grenland Rail AS sin oversikt over uønskede hendelser som blir lagret i Excel kommer fra flere systemer og håndteres manuelt. Det blir opprettet en egen mappe på enkelte uønskede hendelser for videre oppfølging. Disse mappene er ikke sporbare tilbake til Excel arket. Det er ikke gitt hvilke kriterier som ligger til grunn for opprettelse av egen mappe eller hvordan disse skal følges opp videre.
- Det kom frem under intervjuene at uønskede hendelser på kjøretøy lukkes når feil er utbedret.
- Enkelte uønskede hendelser knyttet til kjøretøy lukkes uten videre oppfølging, det gjøres ingen analyse av årsak før disse blir lukket.
- Utvalgte rapporterte uønskede hendelser (til SJT) følges ikke opp eller vurderes særskilt. Det ble uttalt i intervju at: "Det er en manuell prosedyre som vi ikke kan gjøre noe med"
- Grenland Rail AS har under intervjuene informert om at de skal anskaffe systemet Synergi da dagens registrering av uønskede hendelser er uoversiktlig og lite eget foranalyse og videre oppfølging.

Deres uttalelse til varsel om vedtak

Grenland Rail AS har ikke gitt tilbakemelding innen fristen, men vi har mottatt en tilbakemelding fra Grenland Rail AS den 13. desember 2024. Her fremkommer det at Grenland Rail AS ikke har en uttalelse til det varslede vedtakene, men ønsker at svarfristen for de to varslede vedtakene settes til 25. mars 2025. Grunnen til ønske om endret frist er «blant annet det pågående arbeidet med Synergi».

Vår vurdering

Regelverket sier at virksomheten følge opp ulykker og hendelser. Det er et krav til at disse ulykkene og hendelsene skal rapporteres, registreres og analyseres for å fastslå årsak. Under tilsynet så vi eksempler på at uønskede hendelser og ulykker «lukkes» uten oppfølging. Det kom også frem at uønskede hendelser på kjøretøy lukkes når feil er utbedret, uten at det gjøres en analyse av årsak.

Manglende oppfølging av uønskede hendelser og ulykker er et avvik og en mangel i henhold til krav om dette i CSM SMS punkt 7.1.1. a).

Grenland Rail AS ønske om endret svarfrist imøtekommes. Ny frist for tilbakemelding og dokumentasjon av vårt vedtak settes til den 25. mars 2025.

Andre forhold og veiledning

Vi har ikke notert andre forhold som vi anser som aktuelt å rapportere i dette tilsynet.

Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

Rapportdato:

13.12.2024

Katherine Hui
senioringeniør

Jonny Pedersen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

I henhold til jernbaneloven³ § 11 kan vi føre tilsyn og fatte vedtak. Vi varsler om vi vil fatte vedtak etter forvaltningsloven⁴ § 16. Vedtak om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i jernbaneloven § 11.

Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn post@sjt.no. Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

Hvordan kan dere sende dokumentasjon?

Vennligst send deres dokumentasjon ved å benytte skjemaløsningen på våre nettsider: [Skjema for innsending av dokumentasjon](#). Oppgi rapportnummer ved innsending av dokumentasjon.

Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova⁵ og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til post@sjt.no eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Vennligst angi tilsynsnummeret når dere kontakter oss.

³ Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) LOV-2021-06-11-87 01.07.1993

⁴ Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-2022-06-17-63 01.07.2022

⁵ Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2021-06-18-124 01.07.2021